



CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă Ion Bursuc împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la obligarea emiterii actului administrativ.

împotriva deciziei din 9 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-798/24
NR. PIGD 2-22029728-01-3ra-18092024)*

Recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.245¹. Art. 246 alin. (2) lit. a¹) Cod administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani: T. Avasiloaie
Curtea de Apel Chișinău: Gh. Mîra, Gr. Dașchevici, A. Bostan

27 mai 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 2 martie 2022, Ion Bursuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terț Inspectoratul General de Poliție Sângerei, prin care a solicitat:

- Anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Sângerei a Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.14/2021/41006 din 11 ianuarie 2022 privind respingerea cererii de stabilire a pensiei;
- Anularea răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-144/22 din 9 februarie 2022;
- Obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită actul administrativ favorabil, decizia privind stabilirea pensiei, reieșind din vechimea în serviciu stabilită conform calcului IP Sângerei și calcularea pensiei din 6 decembrie 2021;
- Încasarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii a indicat că, la 6 decembrie 2021 s-a adresat cu cerere către Casa Națională de Asigurări Sociale oficiul Teritorial Sângerei privind acordarea pensiei pentru limită de vârstă. Însă, potrivit deciziei nr. 4 din 11 ianuarie 2022, cererea privind stabilirea pensiei a fost respinsă deoarece acesta nu întrunește vechimea în serviciu de 25 de ani conform art. 13 lit. a) al Legii nr. 1544/1993. Iar în decizia sa Casa Națională de Asigurări Sociale Sângerei a indicat că Ion Bursuc a activat în instituțiile de forță din 9 aprilie 1993 până în 26 februarie 1996, ulterior a activat în instituțiile de forță din 20 aprilie 2002 până în 20 noiembrie 2021.

3. Susține că Casa Națională de Asigurări Sociale Sângerei nu a calculat perioada de studii la Școala Militară Superioară din or. Kiev, 1 august 1990-6 martie 1992 și pentru perioada 23 aprilie 1993 până la 18 august 1993.

4. La 14 decembrie 2021 Casa Națională de Asigurări Sociale a solicitat de la Ministerul Apărării eliberarea documentelor doveditoare în privința lui Ion Bursuc.

5. Reține că potrivit răspunsului MA nr. 48/13 din 6 ianuarie 2021 au fost expediate în adresa CNAS: 1. Ordinul nr. 70 din 9 aprilie 1993 (Cahul) prin care locotenentul Ion Bursuc a fost îndreptat de către Ministerul Apărării a RM și inclus în listele unității militare 3 I. Mo (Infanterie motorizată) unității militare; 2. Ordinul nr. 244 din 23 aprilie 1993, prin care locotenentul Ion Bursuc a fost detașat în componența forței de menținere a păcii s. Varnița,

inclus în lista unități militare 3 I. Mo (Infanterie motorizată) în componența Forțelor de menținere a Păcii s. Varnița; 3. Ordinul nr. 343 din 18 august 1993 prin care locotenentul Bursuc Ion comandantul plutonului 2, este detașat/transferat înapoi în unitatea militară 3 I. Mo (Infanterie motorizată) pentru îndeplinirea serviciului militar. 4. Ordinului Ministerului Apărării nr. 0396 din 1 noiembrie 1993 prin care Locotenentul Bursuc Ion a fost transferat din unitatea militară 3 I. Mo (Infanterie motorizată), în primul Batalion de salvare-blocare Bălți, având la bază 6 luni de pregătire în perioadă 1992-1993 și 2 ani de serviciu în armată din 1990-1992. 5. Ordinul nr. 241 din 30 noiembrie 1993 prin care locotenentul Ion Bursuc a fost exclus din listele unității militare 3 I. Mo (Infanterie motorizată); 6. Ordinul nr. 36 din 26 februarie 1996 prin care locotenentul Bursuc Ion este exclus din listele efectivului militar.

6. Totodată, atrage atenția că la răspunsul 48/13 din 6 ianuarie 2022, MA anexează răspunsul Secției Arhivei a Armatei Naționale din 2 decembrie 2021, potrivit căruia: ”În urma examinării ordinelor Ministerului Apărării pe anii 1992-1993, s-a constatat că, ordine referitor la îndreptarea candidaților la cursuri de pregătire a comandanților de pluton în România nu au fost identificate. Totodată vă informăm că Dispozițiunile MA RM nu se află la păstrare de stat în Arhiva Națională. Astfel, confirmarea informației la înmatriculare, absolvire cursurilor sus numite și încadrarea în Brigada 3 I Mo pe domnul Bursuc Ion Ilarion, a. n. 4 mai 1973, nu este posibilă.”

7. Menționează că, în pofida faptului că pe lângă răspunsul Secției Arhivei a Armatei Naționale din 2 decembrie 2021 prin care se comunică că este imposibilă confirmarea informației la înmatriculare, absolvire cursurilor sus numite și încadrarea în Brigada 3 I Mo pe domnul Ion Bursuc, sunt anexate ordinele de încadrare în unitatea militară 3 I. Mo (Infanterie motorizată) pe numele Ion Bursuc. Paradoxal sau nu, CNAS ia în considerație faptul că au fost emise ordine în perioada 9 aprilie 1993-26 februarie 1996, dar ignoră în totalitate faptul că în toate ordinele anexate este indicat faptul că locotenentul Bursuc Ilarion pentru perioada 1 august 1990-6 martie 1992 a fost înmatriculat la studii la Școala Militară Superioară din or. Kiev iar pentru perioadă 1 octombrie 1992 - 30 martie 1993 a urmat cursuri de formare a comandanților de plutonieri din România.

8. Mai notează că potrivit livretului de militar nr. 0716878 pe numele Ion Bursuc, la 1 august 1990 a fost recrutat în armată, la 9 septembrie 1990 a primit jurământul militar iar la 6 martie 1992 a fost eliberat în rezervă conform ordinului MA a RM nr. 10 din 24 martie 1992. Potrivit certificatului de absolvire seria A 0393 a Ministerului Apărării Naționale a României, în perioada 1 octombrie 1992 - 30 martie 1993, sergentul major Ion Bursuc a urmat cursul de formare comandanți pluton arma tancuri la Institutul Militar de Tancuri „Mihai Viteazu”. În baza ordinului Ministerului Apărării din 5 aprilie 1993 la finisarea Cursului de pregătire a comandanților de pluton de

6 luni, i s-a acordat gradul militar „Locotenent”. (Adeverința de arhivă nr. 49/905 din 7 decembrie 2021).

9. Remarcă că potrivit deciziei CNAS Sângerei, perioada asigurată a fost calculată în perioada 9 aprilie 1993- 26 februarie 1996 și 20 aprilie 2004 - 20 noiembrie 2021.

10. Comunică că la 25 ianuarie 2022 Decizia nr. 14/2021/41006 din 11 ianuarie 2022 privind respingerea cererii în stabilirea pensiei a fost contestată cu cerere prealabilă, care a fost respinsă la 9 februarie 2022.

11. Analizând cele expuse de către CTAS, constată că aceștia au indicat expres că nu au inclus perioadele din 1 august 1990 până la 6 martie 1992 și 1 octombrie 1992 până la 30 martie 1993 pe motiv că lipsesc documentele doveditoare.

12. Invocă că din interpretarea logico-juridică a normelor art. 1, alin. (1), art. 13, lit. a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, rezultă că legislatorul a stipulat că dreptul la pensie pentru vechime în muncă îl au militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor, care la 1 iulie 2021 au o vechime în serviciu de 25 ani.

13. Notează prevederile art. 18, art. 48, art. 49, alin. (3) din Legea nr. 1544-XII din data de 23 iunie 1993, pct. 7 din hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, art. 51 din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, pct. 68, pct. 69, alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 165 din 21 martie 2017 pentru aprobarea Regulamentului privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea, și argumentează că a acumulat stagiul de 25 de ani pentru stabilirea pensiei ce se confirmă prin: - Livretul militar nr. 0716878 pentru perioada 1 august 1990 - 6 martie 1992; - Ordinul nr. 10 din 24 martie 1992 (indicat în livretul militar) prin care a fost transferat în rezervă pentru perioada 6 martie 1992 - 1 octombrie 1992; - Certificatul de absolvire seria A 0393 eliberat la 30 martie 1993 pentru perioada 1 octombrie 1992-30 martie 1993; - Ordinele nr. 70 din 9 aprilie 1993; nr. 244 din 23 aprilie 1993; nr. 343 din 18 august 1993; nr. 0396 din 1 noiembrie 1993; nr. 241 din 30 noiembrie 1993; nr. 36 din 26 februarie 1996 prin care se confirmă vechimea în muncă pentru perioada 9 aprilie 1993- 26 februarie 1996; - Ordinul MAI nr. 155ef din 19 aprilie 2002 și Ordinul nr. 525ef. din 19 noiembrie 2021 prin care se confirmă vechimea în muncă pentru perioada 1 aprilie 2002- 21 noiembrie 2021.

14. Așadar, consideră că întrunește condițiile legale de acordare a dreptului la pensie pentru vechime în muncă, ori la data depunerii cererii de

stabilire a pensiei speciale s-a confirmat vechimea în muncă a acestuia de 25 ani, perioada de la 1 august 1990 până la 30 martie 1993, incorect fiind exclusă de către Casa Națională de Asigurări Sociale din vechimea în serviciu a lui Ion Bursuc. Respectiv, decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 14/2021/41006 din 11 ianuarie 2022 privind respingerea cererii de stabilire a pensiei lui Bursuc Ion precum și răspunsul la cererea prealabilă nr. B -144/22 din 9 februarie 2022 sunt ilegale și deci pasibile a fi anulate.

15. În susținerea ilegalității actelor contestate reclamantul mai invocă prevederile art. 165, art.6, art.69, art.94 alin. (1), art.31, art. 118, art. 22 și 85-93, art. 32 Cod Administrativ.

16. Susține că CNAS eronat a concluzionat lipsa actelor doveditoare pentru perioada 1 august 1990 până la 6 martie 1992 și 1 octombrie 1992 până la 30 martie 1993, or pentru perioada 1 august 1990 până la 6 martie 1992 este dovedită prin înscrisurile din livretul militar Livretul militar nr. 0716878, unde este indicat că reclamantul a fost înmatriculat la Școala Militară Superioară din or. Kiev, iar pentru perioada 1 octombrie 1992 până la 30 martie 1993 a urmat cursuri de formare a comandaților de plutonieri din România, fapt demonstrat prin eliberarea certificatului de absolvire-eliberat de către Ministerul Apărării Naționale a României. Ambele perioade pe care pârât nu le-a luat în considerație pe motiv că nu sunt acte doveditoare s-a dovedit a fi un fals, or reclamantul Ion Bursuc a prezentat actele necesare pentru a-i fi calculată pensia pentru limită de vârstă.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

17. Prin hotărârea din 30 noiembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis acțiunea lui Bursuc Ion.

S-a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Sângerei al Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM nr.14/2021/41006 din 11 ianuarie 2022 (data tipăririi) și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova de soluționare a cererii prealabile nr.B-144/22 din 9 februarie 2022.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, oficiul teritorial competent să emită o decizie nouă, în temeiul cererii depusă de Bursuc Ion la data de 6 decembrie 2021 (14/2021/2405), prin care să-i stabilească lui Ion Bursuc pensia pentru vechime în serviciu, reieșind din vechimea în muncă de 25 (douăzeci și cinci) ani 02 (două) luni 28 (douăzeci și opt) zile.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

18. La 15 decembrie 2023, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel nemotivat împotriva hotărârii din 30 noiembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, iar la 3 mai 2024 a depus cerere de apel motivată, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei

instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

19. Prin decizia din 9 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a respins. S-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 30 noiembrie 2023.

20. În motivarea soluției Curtea de Apel Chișinău a reținut prevederile art. 47 din Constituția Republicii Moldova, art. 2 alin. (1), art. 13 lit. a), art. 14 lit. a), art. 18 lit. b) și d), art. 48, art. 49 alin. (3) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544 din 23.06.1993, art. 31 alin. (1)-(2) din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156-XIV din 14.10.1998, pct. 7, pct. 9 din hotărârea Guvernului nr. 78 din 21.02.1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului National Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare.

21. Instanța de apel a subliniat că, conform certificatului Inspectoratului de Poliție Sângerei nr. 13107 din 1 decembrie 2021, se atestă că vechimea în muncă a lui Bursuc Ion constituie 25 ani 02 luni și 28 zile.

22. De asemenea a reținut că, prin certificatul menționat se confirmă faptul că, Bursuc Ion a îndeplinit serviciul neîntrerupt în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne în funcții cu statut special/polițienesc/militar în perioadele: de la 1 aprilie 2002 (ordinul MAI nr. 155ef. din 19 aprilie 2002) până la 20 noiembrie 2021 (ordinul IGP nr. 525ef. din 19 noiembrie 2021 cu privire la încetarea raportului de serviciu). Și vechimea calendaristică în serviciu în cadrul MAI, la data încetării raportului de serviciu (20 noiembrie 2021) din funcția de șef al serviciului patrulare al secției securitate publică a Inspectoratului de poliție Sângerei al IGP al MAI (ultimul grad special deținut fiind de comisar (maior), acordat prin ordinul mai nr. 382ef. din 10 august 2012 a constituit 19 (nouăsprezece) ani, 07 (șapte) luni, 19 (nouăsprezece) zile.

23. Suplimentar, conform evidențelor Ministerului Afacerilor Interne în corespundere cu prevederile legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23.06.1993 și HG nr. 78/1994, de către organul de asigurări sociale (CNAS/CTAS) în calculul vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei în temeiul Legii 1544/1994 urmează a fi incluse următoarele perioade:

Perioada 1 august 1990 - 6 martie 1992 - cursant la școala militară superioară de tanchiști din or. Kiev (înmatriculat prin ORD. CDT. ȘC. MILIT. SUP. nr. 211 din 1 august 1990 și exmatriculat prin ORD. CDT. ȘC.

MILIT. SUP. nr. 65 din 6 martie 1992) temei: livretul militar YH nr. 0716878, eliberat de CM RADIANI în 1990. Adeverința Centrului Militar teritorial Bălți nr. 183 din 29 noiembrie 2021. Total: 01 ani, 07 luni 05 zile.

Perioada 1 octombrie 1992 – 30 martie 1993 - cursant la Institutul Militar de tancuri „Mihai Viteazu”, România. Bază: Certificatul de absolvire a Inspectoratului general al învățământului militar al Ministerului Apărării Naționale al României, seria nr.0393, eliberată la 30 martie 1993; adeverința eliberată de către Centrul militar teritorial Bălți nr. 183 din 29 noiembrie 2021. Total: 00 ani, 05 luni, 29 zile.

Perioada 9 aprilie 1993-26 februarie 1996 - militar prin contract în forțele armate (bază: numit prin ORD. CDT BG.3 IMO nr.70 din 9 aprilie 1993 și exclus prin ORD.CDT.BAT.I SD nr. 36 din 26 februarie 1996. Bază: Adeverința eliberată de către Centrul Militar Teritorial Bălți nr. 183 din 29 noiembrie 2021. Total: 02 ani, 06 luni, 20 zile. Vechimea în serviciu care urmează a fi luată în calcul de către organul de asigurări sociale cu înlesniri: 23 aprilie 1993-18 august 1993 (militar în contingentul militar al forțelor de menținere a păcii ale Republicii Moldova, numit prin ordinul FMP a MA nr. 244 din 23 aprilie 1993 și exclus prin ordinul FMP a MA nr. 343 din 18 august 1993).

Total: 00 ani, 03 luni 25 zile în calcul calendaristic și 00 ani, 11 luni 15 zile cu coeficientul (1:3). Bază: adeverința eliberată de către Centrul Militar Teritorial Bălți nr. 184 din 29 noiembrie 2021). Temei pct.8 lit. a) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21.02.1994.

24. Completul judiciar nu a reținut argumentul Casei Naționale de Asigurări Sociale precum că, perioada 1 august 1990 – 6 martie 1992 – în care Ion Bursuc a fost recrutat la armată la școala militară superioară de tanchiști din or. Kiev conform livretului de militar nr. 0716878 pe numele lui Ion Bursuc, la 1 august 1990 și perioada 1 octombrie 1992 – 30 martie 1993 – în care Ion Bursuc a fost cursant la Institutul Militar de tancuri „Mihai Viteazu”, România, organul de asigurări sociale nu le-a inclus în vechimea în muncă a lui Ion Bursuc pe motiv că nu sunt documente confirmative, fapt ce a condiționat emiterea deciziei de refuz în stabilirea pensiei. Întrucât, materialul probator atestă cu certitudine faptul că perioadele menționate urmează a fi incluse în vechimea în muncă a lui Ion Bursuc, ori, perioada 1 august 1990 – 6 martie 1992 - în care Ion Bursuc a fost recrutat la armată la școala militară superioară de tanchiști din or. Kiev se confirmă prin livretul militar YH nr. 0716878, eliberat de CM RADIANI în 1990 și Adeverința Centrului Militar teritorial Bălți nr. 183 din 29 noiembrie 2021 (fiind înmatriculat prin ORD.CDT.ȘC.MILIT.SUP.nr.211 din 1 august 1990 și exmatriculat prin ORD.CDT.ȘC.MILIT.SUP.nr.65 din 6 martie 1992) (f.7, 14 dosar administrativ), iar, perioada 1 octombrie 1992-30 martie 1993 - în care Ion Bursuc a fost cursant la Institutul Militar de tancuri „Mihai Viteazu”, România, se confirmă prin Certificatul de absolvire a Inspectoratului general al învățământului militar al Ministerului Apărării

Naționale al României, seria nr.0393, eliberat la 30 martie 1993 și adeverința eliberată de către Centrul militar teritorial Bălți nr. 183 din 29 noiembrie 2021. (f.6, 14 dosar administrativ).

25. Curtea de apel atestă că, perioadele menționate în care Ion Bursuc a fost cursant, cad sub incidența reglementărilor Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21.04.1994. Iar Casa Națională de Asigurări Sociale nu a luat în considerație respectarea de către Ion Bursuc a condițiilor de stabilire a pensiei pentru vechime în serviciu și acel fapt că cu Ion Bursuc la momentul depunerii cererii de acordare a pensiei era încetat raportul de muncă, pe temeiul acumulării vechimii în serviciu care permite dreptul la pensie. Astfel, că acțiunile Casei Naționale de Asigurări Sociale sunt contrare principiilor respectării demnității umane și statului de drept, și îl privează pe Ion Bursuc în mod nejustificat de drepturile fundamentale garantate de Constituția Republicii Moldova și alte acte normative.

26. A concluzionat că instanța de fond just a statuat că Ion Bursuc a respectat condițiile de stabilire a pensiei pentru vechime în serviciu, iar decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Sângerei al Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.14/2021/41006 din 11 ianuarie 2022 (data tipăririi) și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova de soluționare a cererii prealabile nr.B-144/22 din 9 februarie 2022 sunt ilegale și arbitrare, considerent din care întemeiat le-a anulat. Obligând Casa Națională de Asigurări Sociale, oficiul teritorial competent să emită o decizie nouă, în temeiul cererii depusă de Ion Bursuc la data de 6 decembrie 2021 (14/2021/2405), prin care să-i stabilească lui Bursuc Ion pensia pentru vechime în serviciu, reieșind din vechimea în muncă de 25 (douăzeci și cinci) ani 02 (două) luni 28 (douăzeci și opt) zile.

27. Totodată a notat că, argumentele expuse de către Casa Națională de Asigurări Sociale în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală și întemeiată, în corespundere cu art. 130 CPC.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

28. La 9 septembrie 2024, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 9 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi decizii.

ARGUMENTELE RECURSULUI

29. În motivarea recursului a reiterat cele invocate în cererea de apel și suplimentar a indicat că, nu este de acord cu decizia pronunțată, consideră că instanța de apel a emis o decizie pripită nefiind studiate minuțios actele

normative în vigoare, care reglementează obiectul litigiului, iar soluția instanței de apel este eronată.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

30. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

31. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

32. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin.(1) lit.c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

33. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ prevede că:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. a¹) că, ”recursul se declară inadmisibil în special când recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.245¹.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

34. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că la 2 septembrie 2024 recurentului a

fost notificată decizia motivată a instanței de apel, prin intermediul poștei electronice, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f. d. 155).

35. Cererea de recurs a fost depusă la data de 9 septembrie 2024. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursul este depus cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

36. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea sau inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil, bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

37. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

38. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

39. Instanța de recurs atestă că, în cererea de recurs Casa Națională de Asigurări Sociale nu a indicat în mod expres nici un temei de admisibilitate a recursului stabilite la art. 245¹ din Codul administrativ. Criticile din recurs se limitează doar la expunerea fondului cauzei, fiind analizate și apreciate de către instanța de apel.

40. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

41. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că admisibilitatea recursului trebuie analizată în contextul rolului și funcției legale atribuite instanței judecătorești supreme, care constau, în principal, în asigurarea aplicării și interpretării unitare a legii în soluționarea cauzelor de contencios administrativ. În acest sens, orice cerere de recurs trebuie să fie motivată în concordanță cu aceste principii fundamentale, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes.

42. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (a se vedea hotărârile CtEDO Golder c. Regatul Unit, 1975, §38; Stanev c. Bulgariei [MC], 2012, §230). Acesta este în special cazul condițiilor de

admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (a se vedea hotărârea CtEDO Luordo c. Italiei, 2003, §85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (a se vedea hotărârea CtEDO Levages Prestations Services c. Franței, 1996, §45).

43. Curtea de la Strasbourg a mai reiterat că modul de aplicare a art. 6 din CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de specificul acestor proceduri, urmând a se ține cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea hotărârea CtEDO Botten c. Norvegiei, 1996, §39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea hotărârea CtEDO Helmers c. Suediei, 1991, §31, 36).

44. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit. a¹) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă